

HD(F) og (FR) - Kreditvurdering og Kreditret

Fagets mål.

Faget har til formål at give den studerende indblik i de emner, der er knyttet til finansielle virksomheders kreditgivning. Faget fokuserer dels på den konkrete kreditvurdering af en modpart og dels på de juridiske aspekter, der er knyttet til etableringen af et engagement, herunder også i forhold til en eventuel sikkerhedsstillelse for mellemværendet.

Fagets ambition er således at bibringe den studerende en helhedsforståelse for kreditprocessen i finansielle virksomheder, herunder såvel den konkrete kreditvurdering, etablering af sikkerheder og andre juridiske forhold i forbindelse med selve kreditorganiseringen.

Fagets indhold.

Faget kan opdeles i to hovedområder.

1) Kreditvurdering, som skal sætte den studerende i stand til at vurdere kreditrisikoen forbundet med et givent engagement, herunder anvendelse af forskellige sikkerhedsstillelser til at afdække kreditrisikoen helt eller delvist.

Det primære fokus vil være på finansielle virksomheders udlån til privatpersoner og mindre erhvervsdrivende virksomheder. De engagementstyper, der blandt andet vil blive behandlet omfatter billån, forbrugslån, realkreditlån, lån til køb af andelsbevis, kassekredit til privatkunder, erhvervskredit mv.

Ovennævnte vil i faget blive sat i sammenhæng med kreditprocessen i finansielle virksomheder overordnet set, og den studerende bibringes overblik over den proces, som kunde-/erhvervsrådgiver indgår i (finansielle virksomheders produktionsapparat). I den forbindelse tilstræbes det at give et indblik i, hvordan det enkelte engagement indgår i en portefølje af udlån, der tilsammen danner den finansielle virksomheds risikoprofil.

2) Den kreditretlige del af faget tager sigte på, at øge de studerendes indsigt i de retlige instrumenter, der anvendes, når virksomheder og personer får tilført fremmedkapital. Det sker ved en gennemgang og diskussion af de retsregler, retspraksis, god skik regler, retningslinjer og ankenævnspraksis, der regulerer forholdet mellem den finansielle sektor og kunderne.

Den kreditretlige del giver den studerende en indsigt baggrundsretten bag låneaftaler, kreditsikring (pant, kaution og ejendomsforbehold) og insolvensret. Da sigtet med den kreditretlige del af faget ikke er at uddanne "jurister", men at uddanne "aktører" i finansielle virksomheder, lægges der vægt på at give den studerende et indgående kendskab til de retlige regler, der regulerer området samtidig med, at den retlige regulering relateres til den studerende professionelle hverdag. Herved søges juraen også anvendt som et præventivt styringsmiddel.

Undervisningen er i nogen grad casebaseret, og en dokument- og opgavesamling er derfor et centralt værktøj i indlæringen.

Undervisningsform og pædagogik.

Faget indeholder 40 lektioner fordelt på blokke af 2 lektioner per gang. Undervisningen gennemføres ved forelæsninger, hvor der skabes et overblik over teorien indenfor kreditret og kreditvurdering.

Der vil afholdes én forelæsning, hvor begge undervisere er tilstede, hvor der er fokus på kombinationen mellem de to fag samt konkret gennemgang af en case/opgave mv.

Eksamen.

Eksamen er en 4 timers skriftlig eksamen med hjælpemidler. I tilfælde af reeksamen kan denne afholdes som mundtlig eksamen, såfremt studielederen vurderer, at dette er mest hensigtsmæssigt, fx fordi der kun er få tilmeldte. Eksamenen er således individuel. Bedømmelsen sker efter 7-trins skalaen. Der anvendes ekstern censur.

Litteratur

Bøger:

- CCF – Consumer credit fundamentals, 2009 second edition, Steven Finlay. (ej kap.2, 5, 9)
- GOF – Gæld og forbrug, 2009, Hans Hansen, Frederik Meding og Finn Østrup (kursorisk) (bogen erstattet evt. af opdateret materiale (vurderes over sommeren 2011))
- KRED – Kreditretten, 2010, Lennart Lyng Andersen og Erik Werlauff, Thomson Reuters. (Udkommer ca. i uge 36)
- EMNER – Kreditretlige Emner, 2010, Henrik Juul, Lennart Lyng Andersen, Henrik Gam, Thomson Reuters.
- OPG. – Kreditret - Dokumenter og opgaver, 2009, Henrik Juul og Frederik Meding, Gad.

Artikler, notater mv. (blå skrifttype = lægges på sitescape under den givne lektion):

- Grosen, Anders (2006): "Kapitalformidling, kreditrisiko og det finansielle system", Finans/Invest 2006 nr. 2
- Brogaard, Jakob (1994), "Kreditværdighed i praksis", Finans/Invest 1994 nr. 1
- Thygesen, Martin / Ullersted, Henrik (2005) "Nye regler om indregning og måling af pengeinstitutters udlån", Finans/Invest 2005, nr. 2
- Grosen, Anders (2008): "Kreditrisiko – porteføljefokus frem for enkeltlån", Finans/Invest 2008 nr. 2
- Jakobsen, Svend (2007), "Indlånsningseffekter på boliglån", Finans/Invest 2007, nr.8
- Lunde, Jens (1994), "Andelsboligens finansielle problemer", Finans/Invest 1994
- Plesner, Søren (2009): "Styring af modpartsrisiko – den vanskelige opgave i krydsfeltet af finansielle risici", Finans/Invest 2009 nr. 3
- Lunde, Jens (2006); "Boligejernes og lejernes renteudgifter" , Finans/Invest 2006, nr.1
- Mandag Morgen, (2001, nr. 8), Banker foretager hemmelig kreditvurdering af privatkunder
- Forbrugerrådet (2010), "Overvågning af din private økonomi", www.forbrugerradet.dk
- Erhvervs & selskabsstyrelsen, 2009, Notat: "Årsregnskabsloven og andelsboligforeninger

Erhvervs & byggestyrelsen, 2010, Notat: ”Renteswapaftaler i andelsboligforeninger”

Finanstilsynet (2006), ”Prisudvikling på fast ejendom og opgørelse af solvensbehov”, skrivelse til direktion og bestyrelsen i danske penge- og realkreditinstitutter

Finanstilsynet (2010), Bilag 8 til indberetningsvejledningen, eksempler på vurdering af engagementer med private.

Finanstilsynet, 2010, ”OIV uddrag fra diverse bekendtgørelser og vejledninger”

Finanstilsynet, 2010, bekendtgørelse og styring og ledelse af finansielle virksomheder

Finanstilsynet, 2010, Tilsynsdiamanten

Lov om finansiel virksomhed § 145 inkl. kommentarer

Sammenfatning af advokatundersøgelsen af visse forhold i Roskilde bank

Der kan forekomme udskiftning i litteraturen inden studiestart, idet området er under hastig forandring, herunder særligt styring og ledelse af finansielle virksomheder.

Øvrigt pensum:

Plancher fra undervisningen

Skitse over forventet lektionsplan:

Lektion 1: Kredit- og modparts risiko, eksponeringens størrelse og risiko, introduktionsforelæsning

Lektion 2: Kreditprocessen i finansielle virksomheder, styring af kreditrisici

Lektion 3: Etik i kreditprocessen, herunder kreditprocessen fortsat

Lektion 4-7: Kreditvurdering af husholdninger, herunder porteføljeeffekter mv.

Lektion 8-9: Kreditvurdering af mindre erhvervsvirksomheder, herunder kort om offentlige virksomheder/institutioner

Lektion 10: Introduktion til kreditretten og sammenhængen mellem kreditvurdering

Lektion 11: Gældsloven

Lektion 12: Kreditaftaleloven

Lektion 13: Tingsligningsloven - Håndpant

Lektion 14: Tingsligningsloven - Underpant

Lektion 15: Sikkerhed i fast ejendom

Lektion 16: Virksomhedspant og factoring

Lektion 17: Kautionsloven, støtteerklæringer og garantier

Lektion 18: Modregning og transporter

Lektion 19: Sikkerhedens betydning i insolvensbehandlingen

Lektion 20: Case/opgave gennemgang, de to hoveddele af faget demonstreres i sammenhæng